



KANGASVUOREN  
PÄIVÄKOTIKOULU  
Lukuvuosisuunnitelma  
2025–2026  
Kasvun ja oppimisen palvelut

JYVÄSKYLÄ



**Lukuvuosisuunnitelma käsitelty**

	<b>PVM</b>
Vanhempainyhdistys tms.	<b>2.10.2025</b>
Oppilaskunta	<b>vko 41</b>
Henkilökunta	<b>25.9. ja 1.10.2025</b>

Lukuvuosisuunnitelma hyväksytty **16.12.2025**

Sami Lahti  
Palvelujohtaja

**Muutosloki**

Päivämäärä	Luku	Lyhyt kuvaus muutoksesta	Tekijä

# Sisällys

Sisällys.....	3
1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä .....	4
2 Organisaatio ja henkilöstö .....	4
2.1 Päiväkotikoulun henkilöstön organisoituminen .....	4
2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio .....	7
3 Lukuvuoden 2025–2026 toiminta.....	8
3.1 Toimintavuoden työajat ja tapahtumat.....	8
3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen.....	9
3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus .....	10
3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta .....	11
3.5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä .....	11
3.6 Laatumavoitteet ja muut kehittämisen kohteet .....	12
4 Kasvun ja oppimisen tuki .....	15
4.1 Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotikoulussa.....	15
4.1.1 Yleisopetus.....	16
4.1.2 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus .....	17
4.2 Kasvun ja oppimisen tuki yhteisissä palveluissa.....	18
4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa.....	18
5 Kehittämishjelma 2023–2025 .....	18
5.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys .....	19
5.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit .....	20
5.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset.....	20
5.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi.....	22
6 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat.....	22
6.1 Kansainvälisyys.....	22
6.2 Resurssiviisuus.....	24
6.3 Liikunnallinen elämäntapa .....	26
6.4 Kulttuuri .....	27
6.5 Elinvoima.....	29
7 Suunnitelmat.....	30
7.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma .....	30
7.2 Opiskeluhoitosuunnitelma .....	30
7.3 Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma .....	31
7.4 Ympäristösuunnitelma .....	34
7.5 Muut suunnitelmat .....	35

# 1 Kasvu ja oppiminen Jyväskylässä

Kasvun ja oppimisen palvelut vastaavat Jyväskylässä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisopalveluiden eri toimintojen järjestämisestä. Tavoitteenamme on rakentaa lapselle yhtenäinen opinpolku taaperoikäisestä aina nuoreksi aikuiseksi saakka Jyväskylän kaupunkistrategian arvojen mukaisesti. Arvojamme ovat **inhimillisyys, vastuullisuus, rohkeus, avoimuus ja turvallisuus**. Yhteinen missiomme on "Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä".

Kaupunkistrategian koulutuskaupunkikärjen tavoitteiden pohjalta on luotu vuosille 2023–2025 [Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämisohjelma](#), joka tuo suuntaviivoja seuraavien vuosien kehittämistyölle.

Kehittämisohjelmassa on neljä teemaa:

- Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys
- Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit
- Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset
- Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

Jyväskylän kaupunki on myös [Lapsiystävällinen kunta](#).

## 2 Organisaatio ja henkilöstö

### 2.1 Päiväkotikoulun henkilöstön organisoituminen

Toiminta	Kuvaus
Johtamisjärjestelmä	<p>Rehtori: Harri Martikainen puh. 050 311 8661</p> <p>Päiväkodin johtaja: Kaisa-Sisko Niemi, Puh. 040 8322 944</p> <p>Vararehtori: Taru Hietala puh. 050 311 8105</p> <p>Päätoiminen apulaisjohtaja: Julia Tantt Puh. 050 3120 590</p> <p>Lapsiryhmässä työskentelevät apulaisjohtajat:</p> <p>Anne-Mari Lepo: 0403545721 Tuuli Lahtinen: 0401530519</p>
Tiimirakenne	Kangasvuoren päiväkotikoulussa päiväkodin puolella järjestetään varhaiskasvatusta ja esiopetusta sekä vuorohoitoa jatkettun aukiolon mukaisesti. Päiväkodissa on yhteensä 17

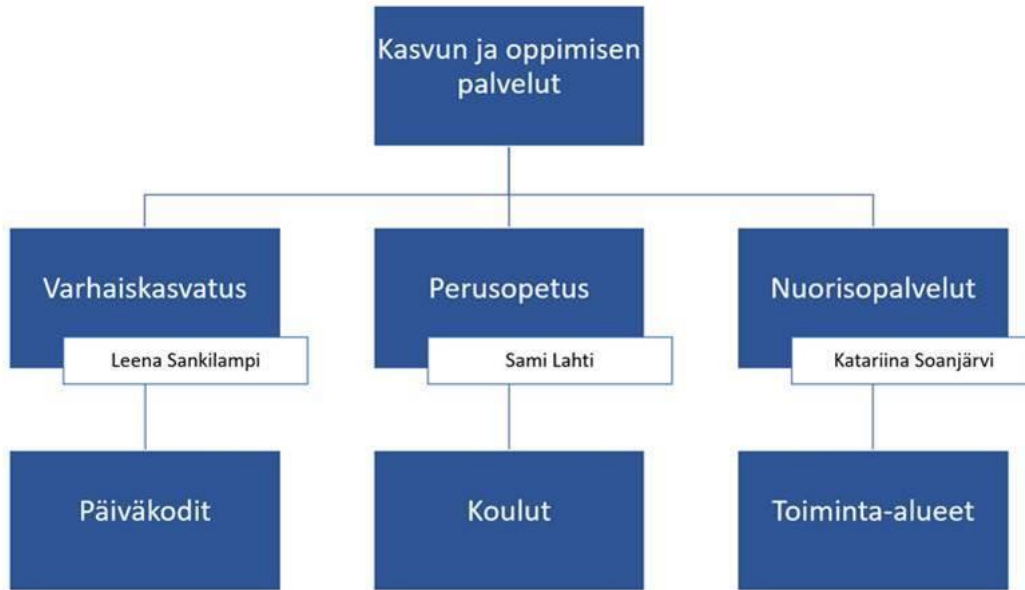
	<p>lapsiryhmää. Esiopetusta järjestetään klo 9.00–13.00. Työntekijät työskentelevät työpareina tai kolmen kasvattajan tiimeissä siten, että työpareina toimivat varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja tai kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja.</p> <p>Koulun puolella toimii lukuvuotena 2025–2026 luokat 1–3, alueellinen pienryhmä sekä kaksi (2) valmistavan opetuksen ryhmää.</p>
<b>Vastuutiimit/työryhmät</b>	Hallintoryhmä, opiskeluhuoltoryhmä, johtotiimi, turvallisuustiimi, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöryhmä, tyhy-tiimi, yhtenäisen opinpolun suunnitteluryhmät
<b>Henkilöstö</b>	<p>Koulun puolen henkilöstö: <a href="#">Yhteystiedot (peda.net)</a></p> <p><a href="#">Kangasvuoren päiväkotikoulu   Jyväskylä.fi (jyvaskyla.fi)</a></p> <p>Päiväkodissa työskentelee 21 varhaiskasvatuksen opettajaa, 25 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, 9 kasvun ja oppimisen ohjaajaa/ erityisavustajaa, hankeopettaja, 1 päiväkotiapulainen, 2 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa sekä palvelusih-teeri.</p> <p>Koulun ja päiväkodin yhteisenä resurssina työskentelee kasvat- tusoahjaaja sekä tasa-arvohankkeessa laaja-alainen erityisopet- taja.</p>
<b>Koulun delegointijär- jestys</b>	<p>Rehtorin poissa ollessa vastuu johtamisesta siirtyy</p> <p>Vararehtorille: Taru Hietala, 050 311 8105 Vararehtorinkin ollessa pois vastuu päivittäisen toiminnan joh- tamisesta siirtyy hallintoryhmän opettajajäsenille.</p> <p>Päiväkodin johtajan poissa ollessa vastuu johtamisesta siirtyy päätoimiselle apulaisjohtajalle: Julia Tanttu, 0503120590</p> <p>Lapsiryhmässä työskenteleville apulaisjohtajille: Anne-Mari Lepo, 0403545721 Tuuli Lahtinen, 0401530519</p>
<b>Varhaiskasvatuksen va- rahenkilöt</b>	Päiväkodissa työskentelee viisi varhaiskasvatuksen lastenhoi- tajaa varahenkilön tehtävässä.
<b>Vastuutehtävä</b>	<b>Tehtävän kuvaus ja mistä korvataan</b>
Päiväkodin vastualueet	<p>Päiväkodin puolella jokaisessa siivessä on käytössä oma pe- dagoginen suunnitelma, johon kirjataan siipikohtaisesti toimin- takauden alussa kaikki erilliset vastualueet ja -henkilöt. Koko päiväkotia koskevat vastuut on sovittu seuravanlaisesti:</p> <p><u>Vastuualueita:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kieku-yhdyshenkilö: Hanna-Kaisa Hiironen</li> <li>• Sakupe-tilaajat Koivu= Kati Takojärvi Kuusi= Heidi Paalanen Pihlaja= Teemu Nissinen</li> </ul>

	<p>Mänty= Sari Kuivalainen</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ruokatilaajat: Koivu= Siiri Räisänen/ Niina Virenius Kuusi= Jenni Tauriainen/ Krista Seppälä Pihlaja= Maiju Hara-Kuivalainen Mänty= Eveliina Ijäs/ Kati Kokkonen</li> <li>Kirjastoyhdyshenkilöt Koivu= Ira Nerg Kuusi= Jenni Minkkinen Pihlaja= Hanna-Kaisa Hiironen Mänty= Milka Honkakoski ja Anna Haapala</li> <li>Liikenneturvavastaava: Ida Vornanen</li> <li>Työvuorosuunnittelijat: Anu Nurmela, Kati Takojärvi, Krista Seppälä, Sonja Jaakonsaari</li> <li>Ea-lähikouluttajat: Kati Kokkonen, Juha Kytölä</li> <li>Ohr edustus esiopetuksessa: Anna Haapala</li> </ul>
Kouluun palaavan oppilaan vastaanottamisesta vastaava(t) henkilö(t)	Kyseinen luokanopettaja, erityisopettaja, rehtori ja opiskelija-huollon edustus yhteistyössä.
Kulttuurivastaava Onni Hintikka, varhaiskasvatus Mira Muurikainen, perusopetus	Vastaa koulun kulttuuri-OPS Kompassiin liittyvästä viestinnästä, välittää kulttuuri- ja taidekasvatukseen liittyvää materiaalia, tiedotteita ym., osallistuu kulttuurivastaavien infotilaisuuksiin. Aitan avain -kortti, ei muuta erillistä korvausta.
L2-yhdyshenkilö Taru Hietala	Osallistuu koulun kansainvälisyystoiminnan ja globaalikasvatuksen kehittämiseen sekä tavoitteiden suunnitteluun ja toteuttamiseen, osallistuu L2-yhdysopettajaverkoston koulutuksiin ja tapaamisiin, välittää tietoa kouluilla sekä raportoi tarvittaessa koulujen kv-toiminnasta. Korvaus koulukohtaisesta kehittämisrahasta ja L2-yhdysopettajaverkoston koulutusten osalta hankkeelta.
Liikkuva koulu -yhdyshenkilö Minna Pohjosaho, perusopetus Teemu Nissinen, varhaiskasvatus	Vastaa liikkuva koulu -toiminnasta omalla koulullaan. Korvaus koulukohtaisesta kehittämisrahasta.
Oppilaskunnan ohjaava opettaja Riikka Liponen	Vastaa koulun oppilaskuntatoiminnasta. Korvaus OVTES-erityistehtävästä.

Pedagoginen tukihenkilö (DigiOne) Aarne von Wright Kalle Niskanen	DigiOnen käyttöönoton tueksi nimetty opettaja (pilotti- ja toisen aallon koulut). Korvaus DigiOne-kustannuspaikalta. Sovitaan erikseen korvauskäytännöt lukuvuoden alussa.
Tuen yhdyshenkilö Taru Hietala Emmi Floor Seija Seppälä Sofia Pölkky	Osallistuu yhteisiin verkostotapaamisiin vuosikellon mukaisesti, tukee henkilöstöä oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvissä kysymyksissä, tiedottaa koulussa ajankohtaisista tuen asioista sekä viestii yksiköstä nousevia asioita kasvun ja oppimisen tuen asiantuntijoille.
Tukioppilastoiminnan ohjaava opettaja	Ei ole tukioppilastoimintaa.
Turvallisuusvastaava (varahenkilö) Harri Martikainen Kaisa-Sisko Niemi Julia Tantt Aarne von Wright Anu Nurmela	Osallistuu turvallisuuteen liittyvien suunnitelmien laadintaan/päivittämiseen, turvallisuus- ja suojelukursseille sekä päivittää tarvittaessa osaamistaan. Vastaa turvallisuusasioihin pehdyttämisestä.
VKHS-vastuuhenkilö Riikka Liponen Julia Tantt	Koordinoi ja ylläpitää väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän (VKHS) vastaista toimintaa omassa koulussa. On jäsen yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä. On mukana VKHS-tilanteiden selvittelyssä.
Ympäristöyhdyshenkilö Milka Honkakoski	Osallistuu kasvun ja oppimisen ympäristöyhdyshenkilöiden tapaamisiin ja edistää omassa koulussaan kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista. Korvaus koulukohtaisesta kehittämisrahasta.

## 2.2 Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio

Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatio on kuvattu alla. Kuvasta poiketen palvelujohtaja Leena Sankilammen alaisuudessa on myös Korpilahden yhtenäiskoulu.



Kuva. Kasvun ja oppimisen palveluiden organisaatiokaavio.

## 3 Lukuvuoden 2025–2026 toiminta

### 3.1 Toimintavuoden työajat ja tapahtumat

<b>Lukuvuoden alku ja päättyminen</b>	Lukuvuosi alkaa torstaina 7.8.2025 Lukuvuosi päättyy lauantaina 30.5.2026
<b>Lomat</b>	Syysloma on viikolla 42 eli 13.-19.10.2025 Joululoma on 22.12.2025-6.1.2026 Talviloma on viikolla 9 eli 23.-1.3.2026
<b>Lyhennetyt päivät</b>	Koulun aloituspäivä 7.8.25 klo 8.15-12 Syyslukukauden päättymispäivä 20.12. klo 8 – 10 (joulujuhla iltajuhlana to 18.12.) Lukuvuoden päättymispäivä 30.5.2026 klo 9 - 10.30
<b>Muut poikkeuspäivät</b>	Lauantaityöpäivä 4.10.2025, korvaus to 2.4.2026
<b>Koulupäivän aikataulu</b>	<a href="#">Huoltajalle (peda.net)</a>
<b>Koulun tapahtumakalenteri</b>	<a href="#">Kangasvuoren päiväkotikoulu (peda.net)</a>
<b>Lasten kanssa järjestettävät tapahtumat</b>	Toimintakauden aikana jokainen siipi ja luokka järjestää mm. eri juhla-aikojen ympärille erilaisia tapahtumia, mm. Talent-show, halloween- naamiaiset, ystävänpäivän disko. Näiden lisäksi siivittäin järjestetään yhteisiä lauluhetkiä.
<b>Vanhempien/perheiden kanssa järjestettävät tapahtumat</b>	Päiväkodin puolella siipikohtaiset vanhempainillat: 21.8.25, 25.8.25, 2.9.25, 8.9.25  Koulun – ja luokkakohtaiset vanhempainillat ti 26.8.2025

	Joulutapahtuma perheille: 08.12.2025 Kevättapahtuma ja eskarilaisten kevätjuhla keväällä 2026. Uusien eskarilaisten vanhempainilta toukokuussa 2026.
<b>Henkilöstön kohtaamiset toimintavuoden aikana</b>	Päiväkodin suunnittelupäivä 4.8.25 ja työilta 25.9.25. Keväälle 2026 suunnitellaan kaksi työiltaa helmikuulle ja toukokuulle. Lisäksi yksikössä on Kohtaamisen rakenteet -dokumentti, johon on suunniteltu lapsiryhmien tiimipalaverit, infot, johtotiimi ja digiyhdyshenkilön digiajat koko toimintavuodelle.  Joustavan opinpolun ”Jippiin” suunnitteluajat: 20.8.25, 3.9.25, 1.10.25, 5.11.25, 3.12.25 (klo 8-9.00)  Hallintoryhmä kokoontuu joka toinen viikko ja Yhr kerran kuussa.  Koulun henkilökunnan YS – kokous keskiviikkoisin klo 8 – 9.

### 3.2 Opetuksen yleinen järjestäminen

#### Monialaiset oppimiskokonaisuudet

Lukuvuoden monialaisen oppimiskokonaisuuden teemana on **Hyvinvoiva koulu**. Koululla [monialaiset oppimiskokonaisuudet](#) toteutetaan seuraavasti:

Vuosi- luokka/ luokat	Opetussuunnitelmasta nostetut tavoitteet	Ajan- kohta	Toteutustapa
1 – 3.lk	1. – 2.lk Kuvataide T2, T3 Liikunta T7, T8, T9 Ympäristötieto T4,T8,T10,T14 Äidinkieli T1,T2,T3,T4,T9 S2 T1,T2,T11 Musiikki T1  3.lk Liikunta T8, T9, T10, T11 Musiikki T1, T2, T3 Ympäristöoppi T1 Kuvataide T1 Äidinkieli T1, T9 S2 T1, T3, T12	Hyvinvoinnin vuosikellon jaksojen mukaan	Jaksojen vaihtuessa sovitaan miten uuden jakson teemat toteutetaan yhteisöllisesti ja toiminnallisesti luokan, koulun ja päiväkotikoulun tasoilla.  Wilma – ja Edlevo viestit vanhemmille jaksojen vaihtuessa.
Eskari-Alkuopetuksen työpajat tiistai aamu-päivisin	Tunne- ja vuorovaikutustaidot ilmaisun monet muodot teemalla hyödyntäen musiikkia, draamaa, liikkumista. Hyvinvoinnin vuosikellon teemat.	Syyskuu-toukokuu	Pienryhmätoiminta  Suunnitteluvastuu varhaiskasvatuksen opettajilla ja luokanopettajilla.

	Pedagoginen käsikirja toiminnan suunnittelun pohjana.		Syksyllä pajatoiminnassa painottuu hyvinvoinnin vuosikellon teemat ja keväälle tehdään matematiikan tasoryhmitt.
Eskarilais-ten ja jälk-kärläisten yhteiset ilta-päivät ma, ke, to ilta-päivisin klo 13.15-15 välillä	Tunne- ja vuorovaikutustaidot, yhtenäinen opinpolku. Hyvinvoinnin vuosikellon teemat huomioidaan suunnittelussa.	Syyskuu-touko-kuu	Pienryhmätoiminta  Suunnitteluvastuu hankeopettajalla, kasvatusohjaajalla sekä kasvun ja oppimisen ohjaajilla. Ryhmät on suunniteltu niin, että eskarit ja koululaiset pääsevät oppimaan toinen toisiltaan ja ryhmäytymään koko toimintakauden ajan. Jippiin toimintapisteillä huomioidaan lasten päiväkohtainen viireys-tila ja mukautetaan suunnitelmia tarvittaessa.
Koululuokkien ja siipien yhteistyöparit	Tunne- ja vuorovaikutustaidot, yhdessä tekeminen, hyvinvoinnin vuosikello	Lokakuu-touko-kuu	Opeparit suunnittelevat toiminnan ja sen toteutuksen yhdessä

Arviointi:

### Valinnaisaineet

Ei ole.

### 3.3 Koulun ulkopuolella annettava opetus

Koululaisten tapaturmavakuutus kattaa myös koulun ulkopuolella toteutetun opetuksen ja toiminnan, mm. leirikoulut, taksvärkkipäivän, opintoretket, opiskelun Yrityskylässä, TET-jaksot sekä myös sen, että tavallisen koulupäivän aikana osa opetuksesta tai oppitunneista voidaan järjestää koulun ulkopuolella, esimerkiksi lähimetsässä.

Toiminta	Luokka/luokat	Ajankohta
Retket	Päiväkotikoulun luokat ja ryhmät retkeilevät päiväkotikoulun lähiympäristössä (mm. lähimetsä, Perhepuisto, Pielespuisto, Parkourpuisto ja Vuorilammin laavun ympäristö) ja Huhtasuon alueella.	Koko lukuvuosi,  Koko koulun syysretkipäivä lauantai 4.10.

Kulttuuri-Aitta	Koko talo	Lukuvuoden aikana
Kulttuurikompassitoiminta	Osallistutaan ikätason mukaan	Lukuvuoden aikana
Uimaopetus	Kaikki luokat osallistuvat syksyn ja kevään aikana uinteihin + eska-riuinnit	Lukuvuoden aikana
Tet-harjoittelu	Tet-harjoittelijoita otetaan sekä päiväkotiin ja perusopetukseen	Lukuvuoden aikana

Lisäksi kouluvuoden aikana järjestetään opintokäyntejä, oppilaiden tutustumiskäyntejä jatko-opintopaikkoihin sekä retkiä ja tapahtumia myöhemmin täsmennettävällä tavalla. Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja oppilaiden yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia koululla. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin koulun tapahtumakalenterin ja Wilman kautta.

### 3.4 Opetuksen yhteydessä järjestettävä muu toiminta

Opetuksen yhteydessä järjestettävää muuta toimintaa ovat mm. aamu- ja iltapäivätoiminta, ruokailu, kirjasto, välitunnit, harrastekerhot sekä koulukuljetukset. Tänä lukuvuonna kehittämme oheista toimintaa:

Toiminta	Toiminnan tavoitteet
Aamu- ja iltapäivätoiminta	Esiopetuksen ja jälkkärin yhteistoiminta jatkuu 13.15-15.00 välillä kolmesti viikossa ma, ke ja to-iltapäivisin. Ryhmien yhdistäminen, henkilöstö- resurssien viisas käyttö, jatkuva toiminnan kehittäminen iltapäivissä.
Kerhot	Keskiviikkoisin cheerleading 13.15-14.15 ja perjantaisin sähly klo 12.00-13.15.
Ruokailu	Kaikki talon lapset ruokailevat salissa/ kabinetissa yhdessä sovitujen porrastusaikojen mukaisesti klo 10.20-12.00 välillä. Ruokailutilanteisiin on laadittu yhteiset ruokailusopimukset.
Välitunnit	Oppilaiden toiveet, liikkuva – koulu, ohjatut välituntileikit- ja pelit, hiljainen välitunti sisälle krt / vko halukkaille, eskarilaisilla sporttivartit

Arviointi:

### 3.5 Osallisuus, yhteistyö ja viestintä

Osallisuus, yhteistyö ja viestintä ovat tärkeitä elementtejä yhteisön hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta. Hyvän yhteistyön tavoitteena on huoltajien ja henkilöstön yhteinen sitoutuminen lasten ja nuorten terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistämiseen. Tänä lukuvuonna kehittämme oheista toimintaa:

Kehittämisen kohde/tavoite	Toimenpiteet
----------------------------	--------------

Huoltajien osallisuuden vahvistaminen hyvinvoinnin vuosikellon teemoihin	Päiväkodin puolelle on laadittu erillinen suunnitelma, jonka tavoitteena on saada huoltajat osallisiksi jokaisen neljän sektorin teemoihin. Teemoja työestetään esim. vasukeskusteluissa, vanhempainilloissa, viestinnässä ja kotiin annettavissa tehtävissä.  Huoltajille laitetaan Edlevo/ Wilmaviesti hyvinvoinnin vuosikellon tulevista teemoista, aina kun sektori vaihtuu.
Oppilaiden ja lasten osallisuus	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Päiväkotikoulussa toimii aktiivisesti oppilaskuntatoiminta, johon osallistuvat myös eskarit.</li> <li>- Lapset toiminnan suunnittelussa mukana, lasten palaverit</li> <li>- Lapset toiminnan arvioinnissa mukana, esim. peukku ylös ja alas</li> <li>- Lasten haastattelut ennen vasu- ja esiops-keskusteluita</li> <li>- Oppilaiden toivomat teemavälitunnit: hiljainen välitunti, karaoke välitunti, ohjattuja välituntileikkejä</li> </ul>

Arviointi:

### 3.6 Laatuavoitteet ja muut kehittämisen kohteet

Jokaisessa yksikössä on koottu erilaisin laadunarvioinnin menetelmin tietoa, jonka pohjalta voi tunnistaa yksikön vahvuuksia ja tavoitteita kehittämiseksi, esim. erilaiset koulukohtaiset hyvinvointiin liittyvät kyselyt, päiväkodin arvioinnin portaavat, tiimien arvioinnit jne. Kirjatkaa 1-2 tavoitetta sekä niihin liittyvät konkreettiset kehittämisen toimenpiteet (1-3/tavoite).

Yksikössä sovitaan, miten toimenpiteiden toteutumista seurataan ja kenen/keiden vastuulla toimenpiteiden toteuttaminen on. Vaikuttavuuden arviointiin kirjataan, miten kehittämisen toimenpiteiden vaikuttavuutta tullaan arvioimaan lukuvuoden aikana.

Päiväkodin tunnistamat vahvuudet:

Päiväkodin vahvuudet on koottu keväällä 2025 toteutetun henkilöstökyselyn, sekä asiakaskyselyn pohjalta ja lukukauden 2024–2025 aikana vanhemmilta kerättyjen yksilöllisen suunnitelman kyselyiden palautteiden pohjalta.

Huoltajakyselyiden perusteella päiväkotimme on onnistunut luomaan turvallisen ja myönteisen ilmapiirin, jossa lapset kokevat olonsa tervetulleiksi ja tärkeiksi. Lapset luottavat kasvattajiin, saavat positiivista huomiota ja heidän mielipiteitään arvostetaan arjessa. Myös lasten sosiaalisten suhteiden tukeminen on onnistunut ja ystävyyssuhteita syntyy luontevasti.

Avoimissa vastauksissa huoltajat kiittävät henkilöstön ammattitaitoa, välittävää otetta ja toimivaa arkea. Lasten kehitys ja uuden oppiminen näkyvät perheiden arjessa ja

päiväkodin lämmin ilmapiiri sekä ammattitaitoiset ja osaavat työntekijät saavat erityistä kiitosta.

Henkilöstökyselyssä korostuvat selkeä yhteinen suunta, hyvä perehdytys ja toimivat käytännöt. Työyhteisössä vallitsee yhtenäinen toimintakulttuuri ja esihenkilötyö saa myönteistä palautetta. Työntekijät kokevat tulevansa kuulluiksi, saavansa palautetta ja johtaminen koetaan oikeudenmukaiseksi ja kannustavaksi.

Kehittämislle asetetut tavoitteet ja toimenpiteet:

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta (vastuut ja vaikutavuuden arviointi)
"Voidaan yhdessä hyvin"	Hyvinvoinnin vuosikellon teemat työyhteisössä: Jokainen siipi järjestää vuorotellen tulevalle toimintakaudelle koko työyhteisölle ripauksen hyvinvointia ja iloa arkeen työpäivien sisälle. Kuukaudet on jaettu etukäteen eri työntekijäporukoille.  Koko työyhteisön käytössä on yhdessä sovitut vuorovaikutuksen pelisäännöt sekä lisäksi rinnallakulkijat uusille työntekijöille.	Koko työyhteisön kesken keväällä 2026 työllässä
"Yhdessä perheiden kanssa, lasten hyväksi"	Hyvinvoinnin vuosikellon tehtävät perheille läpi toimintakauden jokaiselle syklille. Tästä on erillinen suunnitelma.	Koko työyhteisön kesken keväällä 2026 työllässä
"Meidän lapsiryhmämme kielitietoisuus, koko päivän ajan"	Kielitietoinen varhaiskasvatus, lorut ja kirjat, työntekijöille kielenkehitys tietoiskuja veojen toimesta, leke-leikit.	Koko työyhteisön kesken keväällä 2026 työllässä

Koulun tunnistamat vahvuudet:

Huoltajakyselyiden pohjalta koulun toimintaan ja henkilöstöön ollaan tyytyväisiä. Kiitosta saa mm. lasten huomioiminen, ristiriita / -kiusaamistilanteiden selvittely sekä tiedottaminen. Huoltajilta saadun palautteen mukaan koulussa on välittävä ja huomioiva ilmapiiri ja hommat hoituvat.

Henkilöstökyselyn pohjalta esiin nousevat mm. seuraavat vahvuudet / teemat:

- työyhteisössä pystytään käsittelemään ja ratkaisemaan ristiriitatilanteita
- työntekijöiden välillä vallitsee luottamuksen ilmapiiri, kollegiaalista tukea on saatavilla ja tarjolla
- työyhteisössä on yhteiset sovitut toimintatavat (mm. vuorovaikutuksen pelisäännöt)

Kehittämislle asetetut tavoitteet, toimenpiteet ja seuranta

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta (vastuut ja vaikutavuuden arviointi)
"Hyvinvoiva päiväkotikoulu"	Hyvinvointia työyhteisöön kuukausittain. Vastuut jaettu koko	Koko työyhteisö vastuussa

	päiväkotikoulun henkilöstön kesken. Vuorovaikutuksen pelisäännöt	Arviointi keväällä 2026 hallinto- / johtoryhmässä.
Arviointi:		

## **4 Kasvun ja oppimisen tuki**

### **4.1 Kasvun ja oppimisen tuki päiväkotikoulussa**

## 4.1.1 Yleisopetus

Kehittämisen kohde	Tavoitteet/toimenpiteet
Inklusiivisuutta (osallisuutta) vahvistava toimintakulttuuri	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Joustavat ryhmittelyt yli luokka- ja ryhmätasojen</li> <li>• Luokkapari- ja ryhmäparitoiminta</li> <li>• ”Peli seis” -toimintatapa</li> <li>• Pesarapuuttumisen malli</li> <li>• Tiivis yhteistyö kodin sekä opetus- ja kasvatushenkilöstön välillä</li> <li>• Lämmin, läsnäoleva, arvostava vuorovaikutus</li> <li>• Koulun oppilaskuntatyöskentely</li> <li>• Hyvinvointi-, vuorovaikutus- ja tunnetaitojen tietoinen opettelu ja vahvistaminen</li> <li>• Työyhteisön vuorovaikutuksen pelisäännöt</li> <li>•</li> </ul>
<a href="#">Oppimisympäristöt ja työtavat</a>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tilojen joustava ja tarkoituksen mukainen käyttö, yhteisopettajuus</li> <li>• Yhteisopettajuuden ja tapojen vahvistaminen</li> </ul>
<a href="#">Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt</a>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Joustavat ryhmittelyt luokassa yli luokka- ja ryhmärajojen</li> <li>• Tilojen joustava käyttö</li> <li>• Henkilöstön joustava sijoittelu</li> <li>• Oppimista tukeva eriyttäminen</li> <li>• Tauotus ja toiminnallisuus</li> <li>• Yhtenäiset toimintamallit arjessa</li> <li>• Yhteisopettajuus</li> </ul>
<a href="#">Ryhmäkohtaiset tukimuodot</a>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Henkilökunnan perehtyminen siihen, mitä uuden lainsäädännön tuomat ryhmäkohtaiset tukimuodot tarkoittavat</li> <li>• Luokanopettajat yhdessä erityisopettajien kanssa suunnittelevat ja arvioivat jatkuvasti ryhmäkohtaisten tukitoimien toteutumista ja riittävyttä</li> <li>• (Poske: tukitoimilista; Pesu: 8.1 opetuksen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt &amp; 8.2 ryhmäkohtaiset tukimuodot)</li> <li>• Tarpeenmukainen reagointi arvioinnin tuloksiin</li> <li>• Yhteistyö huoltajien kanssa viimeistään silloin, jos mieltään onko oppilaalle ryhmäkohtainen tuki riittävää</li> </ul> <p><b>Ryhmäkohtaisen tuen jakautuminen</b></p> <p>Päiväkotikoulussa toimii kaksi laaja- alaista erityisopettajaa. Taru Hietala (opv – tunnit: erityisopeuksen resurssista 16h, 8h koulun omasta kehiksestä S2 – tunteja) ja Emmi Floor (tasa-arvohanke 8). Taru Hietala vastaa luokkien 2a, 3a ja 3b erityisopetuksesta ja Emmi Floor 1a, 2b ja eskarit.</p> <p><u>Erityisopetusresurssi jakautuu seuraavasti luokkien / ryhmien kesken:</u></p> <p>eskarit – 6h  1A – 11h  2A – 9 h  2B – 7h</p>

	<p>3A – 7h 3B – 7h</p> <p>Erityisopetuksen muotoa (samanaikais-, yhteisopettajuus tai pienemmissä ryhmissä) luokissa tarkastellaan viikoittaisen tarpeen / tilanteen mukaan yhdessä luokanopettajien kanssa.</p> <p><u>Yleinen ja opetuskielen tukiovetus</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• tukiovetuksen laskennallinen resurssi on 1,9 h / vko <ul style="list-style-type: none"> <li>○ 1h / vko varattu kiinteästi samanaikaisopetukseen (yleinen tukiovetus, opetuskielen tukiovetus)</li> <li>○ muuten yleistä tukiovetusta pystytään antamaan pääsääntöisesti vain kouluajkojen ulkopuolella</li> </ul> </li> <li>• tukiovetusresurssissa hyödynnetään myös erillisenä saatavaa S2 – tukiovetusresurssia (Pia Bärlund koordinoi), joka jaetaan luokittain syys – ja kevätlukukaudella</li> </ul> <p><u>Muu tuki</u></p> <p>Kasvun- ja oppimisen ohjaajien sekä koulunkäynninohjaajien tuki kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti luokkiin ja ryhmiin</p> <p>Tuen tarvetta luokissa, ryhmissä ja oppilaille arvioidaan koko lukuvuoden ajan</p>
<p><u>Oppilaskohtaiset tukiovetimet</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Henkilökunnan perehtyminen siihen, mitä uuden lainsäädännön tuomat oppilaskohtaiset tukimuodot tarkoittavat</li> <li>• Tiivis yhteistyö huoltajien kanssa oppilaskohtaisten tukitoimien suhteen</li> <li>• Oppilaskohtaisten tukitoimien suunnittelu, toteutus ja arviointi joustavasti luokanopettajien, erityisopettajien ja erityisluokanopettajan yhteistyöllä</li> <li>• Alueellisten pienryhmien (Huhtasuon alue) koordinointi ja muodostaminen tapahtuu yhteistyössä alueen koulujen henkilöstön toimesta (koulutulokkaat, nivelvaihe 3. – 4.lk)</li> <li>• Oppilaat integroituvat pienryhmistä (alueellinen pienryhmä) kaikille mahdollisille oppitunneille, ohjaajien tuki luokkiin mukaan</li> </ul> <p>Päiväkotikoulussa toimii alueellinen joustavan opetuksen pienryhmä 1. – 3.lk oppilaille. Luokassa toimii opettajana erityisluokanopettaja Katri Muotka. Hänen työpanoksensa (opv 22h / vko) suuntautuu oppilaskohtaisen tuen piirissä olevien oppilaiden tukemiseen.</p>

Arviointi:

#### 4.1.2 Toiminta-alueittain järjestettävä opetus

	Tavoitteet/toimenpiteet
Opetuksen järjestämisen periaatteet	Tällä hetkellä ei ko. oppilaita.

Yhteistyön ja osallisuuden toimintatavat	
Arviointi:	

## 4.2 Kasvun ja oppimisen tuki yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tehtävänä on tarjota kaikille yhdenvertaiset mahdollisuudet hyvään kasvuun ja oppimiseen. Lapsen tarvitsemat tukitoimet suunnitellaan inkluusio- ja lähipalveluperiaatteen mukaisesti lapsen varhaiskasvatusryhmään. Laadukas varhaiskasvatus ja vahva yleinen tuki ovat perusta, jonka pohjalta rakentuu yksilöllisempi lapsiryhmässä toteutettava tehostettu tai erityinen tuki. Tuki voi olla pedagogista, rakenteellista ja/tai hoidollista tukea lapsen tarpeiden mukaisesti.

Perusopetuksessa suunnitelmallisesti toteutetut oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt antavat kestävä pohjan sekä hyvinvoinnille, osallisuudelle, oppimiselle että oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiselle. Oppimisen tuki järjestetään ensisijaisesti oppilaan omassa opetusryhmässä ja tuen tulee olla suunnitelmallista, joustavaa ja tarvittaessa tuen tarpeen mukaan muuttuvaa. Kaikkia oppilaita koskevinä ryhmäkohtaisina tukimuotoina tarjotaan yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta ja erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Mikäli ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat oppilaalle riittämättömiä, tarjotaan oppilaalle oppilaskohtaisia tukitoimia. Huoltajalla on aktiivinen rooli oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tukemisessa.

Lapsen tarvitsema tuki on johdonmukainen jatkumo. Nivelvaiheiden tuki ja siirtymien ennakointi, suunnittelu ja arviointi toteutetaan sovittujen vuosikellojen mukaisesti.

[Yhtenäisen opinpolun vuosikello](#)

## 4.3 Tuki kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen palveluiden tavoitteena on laadukas kasvatus, opetus, ohjaus ja oppimisen tuki. Mahdollisuus terveeseen kasvuun ja hyvään oppimiseen turvataan takaamalla riittävät resurssit varhaiskasvatukselle, perusopetukselle ja nuorisopalveluille. Näin toimien varmistetaan riittävän tuen toteutuminen. Joustavien rakenteiden ja toimivien prosessien avulla tavoitellaan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten tarpeen mukaista kasvun ja oppimisen tukea ja ohjausta.

# 5 Kehittämishjelma 2023–2025

[Kasvun ja oppimisen palveluiden kehittämissuunnitelma](#) vuosille 2023–2025 hyväksyttiin sivistyslautakunnassa 23.11.2022. Ohjelma pitää sisällään tulevaisuuden tavoitetilat sekä toimenpiteet yksikkö-, palvelualue- ja palvelun järjestäjätasolle. Tässä luvussa on kuvattu suunnitellut yksikkötason toimenpiteet lukuvuodelle 2025–2026 teemoittain.

## 5.1 Vuorovaikutustaidot ja yhteisöllisyys

*Jokaisessa yksikössä johdetaan suunnitelmallisesti koko yhteisön vuorovaikutusosaamisen kehittymistä.*

Hyvinvoinnin vuosikellon, VKHS-mallin sekä poissaolomallin vakiinnuttaminen osaksi toimintakulttuuria.

Toimintamalli	Suunnitelmallinen toiminta
Hyvinvoinnin vuosikello	<p>Koulu:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ke 13.8. – yhdessä on kivaa</li> <li>• ke 1.10. – tunnen tunteeni ja osaan rauhoittua</li> <li>• ke 14.1. – vahvana arjessa</li> <li>• ke 4. 3. – unelmoin, iloitsen ja kiitän</li> </ul> <p>Päiväkodin puolella:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 5.5.2025 työlta</li> <li>• 4.8.2025 suunnittelupäivillä</li> <li>• Lapsiryhmien syksyn tiimipalavereissa</li> <li>• Kevään johtotiimin tapaamisissa.</li> <li>• Erillinen suunnitelma hyvinvoinnin vuosikellon teemoista</li> </ul>
Vuorovaikutuksen pelisäännöt	Kaiken vuorovaikutuksen pohjalla on työyhteisöömme laaditut vuorovaikutuksen pelisäännöt
Väkivallan, kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastainen toimintamalli (VKHS-malli)	<p>Yhteinen pihavalvonta ja matalan kynnyksen puuttuminen yli ryhmärajojen lasten välisiin ristiriitatilanteisiin, Peli-seis toimintatavan mukaisesti.</p> <p>Eskarilaisille ja oppilaille toteutetaan hyvinvointikysely 2 kertaa lukuvuoden aikana, jossa kartoitetaan mm. kaverisuhteita, kiusaamista ja oppilaan yleistä hyvinvointia. Tulokset käydään läpi opettajien kanssa luokkatasokonsultaatioissa, joissa mukana myös opiskelijahuollon edustus.</p> <p>Vanhempien toiveista järjestetään lukuvuoden aikana vanhempainilta, johon kutsutaan ulkopuolinen taho puhumaan tärkeiksi koetuista teemoista esim. kiusaaminen, some- ja pelimaailma.</p>
Päiväkodin käytössä oleva tutkimusperustainen menetelmä, jolla tuetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja ennaltaehkäistään kiusaamista.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Peli-seis toimintatapa</li> <li>• Pesarapuuttumisen toimintamalli</li> </ul>
Poissaolomalli	<p>Poissaoloista otetaan 2 – 4 kertaa lukuvuodessa koonnit, jotka käydään läpi YHR:ssä.</p> <p>Poissaoloihin puututaan kaupungin Poissaolo-mallin mukaan, joka on esitelty vanhemmille syksyn ensimmäisessä vanhempainillassa.</p>

--	--

Arviointi:

## 5.2 Toimintaympäristön rakenteet ja prosessit

*Organisoi erilaiset tuen palveluiden muodot tarkoituksenmukaisella ja kestäväällä tavalla hyödyntäen erilaisia malleja sekä rakenteita.*

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuihin 4.1.

*Tukee lasten, nuorten sekä nuorten aikuisten harrastamista ja liikunnallista elämäntapaa kehittämällä yksikön rakenteita ja toimintatapoja.*

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelmaan lukuun 6.3

## 5.3 Osaavat ja hyvinvoivat ammattilaiset

*Tukee työntekijätaitojen kehittymistä hyvinvoinnin lisäämiseksi.*

Keväällä 2025 toteutettiin henkilöstökysely. Sen tulosten pohjalta lukuvuodelle 2025–2026 nostetaan 1-2 kehittämisen kohdetta/tavoitetta ja niille käytännön toimenpiteet sekä seuranta.

Kehittämisen kohde/tavoite	Käytännön toteutus
Henkilöstökyselyissä esiin nousseet teemat päiväkodin puolella:  ”Minulla on tarpeeksi aikaa saada työni tehdyksi” (keskiarvo oli 3.8/5)	Yhteisessä infossa sovitut toimenpiteet: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vakaopettajat laativat itselleen sak-ajalle to do-listat.</li> <li>- Työyhteisöön on laadittu vuosikello opettajien pedagogisen työn tueksi, sen hyödyntäminen oman työn johtamisessa</li> <li>- Säännöllinen keskustelu omassa siivessä työtehtävistä, vastuiden jakaminen ja tarvittaessa avun pyytäminen rästitehtävien tekoon.</li> <li>- Johtotiimiltä selkeät aikataulutukset yhteisille lähitulevaisuuden työtehtäville.</li> <li>- Esihenkilölle tieto, mikäli työtehtäviä jää tekemättä → suunnitellaan aika rästitehtäville.</li> </ul>

<p>Henkilöstökyselyssä esiin nousseet teemat koulun puolella:</p> <p>” Saan esihenkilöltäni palautetta siitä, miten olen onnistunut työssäni” (ka. 3.5 / 5)</p>	<p>Esihenkilö pyrkii antamaan arjen keskellä henkilöstölle enemmän palautetta työnteosta. Myös kollegiaaliseen palautteen antamiseen panostetaan.</p>
---	---

Arviointi:

*Yksikössä on ajantasainen perehdytysuunnitelma sekä sovitut perehdyttäjätahot.*

Keväällä 2025 julkaistiin uudet perusopetuksen perehdytyskortit opettajien sekä muun henkilöstön perehdyttämiseen. Niiden pohjalta varmistetaan, että oman yksikön perehdytysuunnitelma sekä perehdyttäjätahot ovat ajan tasalla ja uudet työntekijät perehdytetään suunnitelmallisesti.

Toimenpide	Seuranta
<p>Perehdytysuunnitelma on päivitetty ja käytössä</p>	<p>Päiväkoti: Yksikössä on perehdytysuunnitelma, johon on jaettu selkeästi perehdytykseen liittyvät vastualueet eri henkilöille: esihenkilö/ veot/ työvuorosuunnittelu/ digiyhdysenkilö/ lähityökaverit</p> <p>Perehdytys tapahtuu osissa. Johtotiimillä on käytössä perehdytykseen liittyvä koontitaulukko, josta perehdyttäjät näkevät, missä vaiheessa uuden työntekijän perehdytys on. Uusille työntekijöille nimetään lisäksi samaa tehtäväkuvaa tekevä rinnallakulkija työn aloituksen vaiheeseen.</p> <p>Lisäksi hallintokäytävällä on perehdytysseinä, johon on koottu ajankohtaiset tärkeät pedagogiset ja turvallisuuden liittyvät asiat.</p> <p>Koulun puolella:</p> <p>Koulun puolella on perehdytysuunnitelma (kansio), johon on kerätty keskeiset asiat päiväkotikoulun toiminnasta.</p> <p>Uuden henkilöstön perehdytyksessä käytetään kaupungin laatimia perehdytyskortteja, joiden avulla on helppo seurata perehdytyksen etenemistä.</p> <p>Uuden henkilökunnan alkuperehdytyksestä vastaa rehtori.</p>

Arviointi:

## 5.4 Yhteisöllinen johtaminen, tietoperustaisuus ja laadun arviointi

*Kerää ja tallentaa sovitut, eri arviointimenetelmillä saadut tiedot yhteisesti sovittuun paikkaan.*

Kasvun ja oppimisen SharePointin käyttöä vakiinnutetaan.

*Käsittelee eri arviointimenetelmillä saatuja tuloksia avoimesti ja hyödyntää niitä toiminnan kehittämisessä.*

Kirjaukset lukuvuosisuunnitelman luvussa 3.6.

# 6 Kaupunkistrategiasta nousevat muut teemat

## 6.1 Kansainvälisyys

Kansainvälistä toimintaa ja kansainvälisyyskasvatusta tulee suunnitella päiväkotikoulun omista tarpeista ja resursseista sekä opetussuunnitelmasta käsin. Siten se tulee osaksi toimintakulttuuria ja tukee oppimista.

Koulujen kansainvälisyyden tasot ja esimerkkejä toiminnoista:

**Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena:** miten näkyy koulun toimintakulttuurissa, arvoissa, jokapäiväisessä toiminnassa ja opetuksessa?

**Kotikansainvälisyys:** kulttuurisesti ja kielellisesti moninaisen kouluympäristön mahdollisuuksien huomioiminen, oman äidinkielen opetus, 3. luokan syyslukukaudella valittavana olevien A2-kielten kielivalintatiedotus, monialaiset oppimiskokonaisuudet, teemapäivät, kansainvälisten vierailijoiden vastaanottaminen, ystävyyskoulut, kirjeenvaihdot, teknologiset ja virtuaaliset yhteistyömahdollisuudet kuten eTwinning-verkkoalustan hyödyntäminen, koulun omat tapahtumat

**Alueellinen ja kansallinen yhteistyö ja verkostot:** esimerkiksi L2-yhdysopettajaverkosto (joka koulusta edustaja), kehitysjärjestöyhteistyö, yliopistoyhteistyö, kansalliset konferenssit, koulutukset

**Kansainvälinen yhteistyö ja -liikkuvuus:** esimerkiksi Erasmus+- tai Nordplus- ohjelmien rahoittamat oppilaiden ja/tai henkilöstön liikkuvuudet sekä yhteistyöhankkeet, ystävyyskoulu- ym. vaihdot

Koulu merkitsee taulukkoon kehittämisen tavoitteet ja toiminnot niille kansainvälisyyden tasoille, joita lukuvuonna toteutetaan. Yllä olevat kv-tasojen toimintoesimerkit auttavat painopisteiden ja tavoitteiden kirjaamisessa.

Koulun kansainvälisyyden tasot	Lukuvuoden toiminnan painopisteet /tavoitteet
Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena	Monikulttuurisuus osana päivittäistä toimintaa.  Oppilaita kannustetaan osallistumaan oman äidinkielen opetukseen
Kotikansainvälisyys	Monikulttuurisuus osana päivittäistä toimintaa S2 – opetus ,oman äidinkielen opetus, 3.lk kielivalinnat Jokaisen lapsen kulttuuriin ja tottumuksiin tutustutaan
Alueelliset/ kansalliset verkostot ja yhteistyö	L2 – verkostossa toimiminen
Kansainvälinen yhteistyö ja liikkuvuus	Ei ole

Päiväkodin kansainvälisyys	Toiminnan painopisteet/tavoitteet
Kielitietoisuus	Tämä on yksi toimintakauden laatutavoitteistamme. Työntekijöille järjestetään toimintakauden aikana kielitietoisuus-infoja esim. kielenkehityksen vaiheista. (Lisäksi lorut, laulut, lukulumo, kirjat)  Kaikille monikielisille lapsille täytetään kielipeda-lomake.
Kulttuurinen osaaminen	Tällä hetkellä päiväkotikoulussa puhutaan 27 eri kieltä. S2 osaaminen kulkee jatkuvasti arjessamme mukana.  Jatketaan edelleen viime toimintakautena laadittujen tukikysymysten jalkauttamista yksilöllisen suunnitelman keskusteluihin huoltajien kanssa, kohdassa 3.3 kieleen ja kulttuuriin, katsomukseen liittyvät näkökulmat.
Katsomuksellinen osaaminen	Katso edellinen kohta. Työyhteisössä käydään läpi uudet OPH:n ohjeet katsomuskasvatuksen järjestämiseen.
Kansainvälisyyskasvatus	Tutustutaan omassa lapsiryhmässä edustettuihin kulttuureihin yhdessä lasten kanssa.

Arviointi:

## Kansainvälisyys yhteisissä palveluissa

Kansainvälisyyskasvatuksen avulla kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus tutustua eri kieliin ja kulttuureihin. Kaikkien lasten ja nuorten kielellisten taitojen, kulttuuri-identiteettien ja itsetunnon kehittymistä tuetaan yksilöllisesti ja monipuolisesti.

Jyväskylässä monikielisen lapsen varhaiskasvatus järjestetään inklusiivisesti omalla asuinalueella lapsen lähipäiväkodissa. Lasten kielet, kulttuurit ja katsomukset saavat näkyä varhaiskasvatuksen arjessa. Henkilöstön tukena ovat kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa, joiden tehtäviin kuuluu konsultointi ja koulutus. Varhaiskasvatusyksiköissä on nimetyt kieku (kieli ja kulttuuri) -yhdyshenkilöt.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kansainvälisyys on ennen kaikkea globaalikansalaisuuteen valmistamista. Kansainvälisyyttä voidaan tukea perusopetuksessa neljällä tasolla.

**Kansainvälisyys laaja-alaisena osaamisena** eli asenteina, uskalluksena ja ymmärryksenä koskee kaikkia opetuksen piirissä olevia lapsia ja nuoria varhaiskasvatuksesta perusopetukseen sekä kasvatus- ja opetushenkilöstöä. Globaalikansalaiseksi kasvaminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu sekä AGENDA2030-kestävät arvot ovat tärkeä osa kasvatuksen ja opetuksen sisältöjä sekä toimintakulttuuria.

**Kotikansainvälisyydessä** huomioidaan omien kulttuurisesti sekä kielellisesti moninaisten toimintaympäristöjen mahdollisuudet globaalikansalaisen taitojen kehittymisessä. Kotikansainvälistymistä voidaan toteuttaa myös tieto- ja viestintäteknologian keinoin.

**Alueelliseen ja kansalliseen yhteistyöhön sekä verkostoihin** osallistuminen ja niissä toimiminen mahdollistaa kokemusten ja osaamisen hankkimisen sekä jakamisen. Yhteistyö ja verkostoituminen tukee kansainvälisen toiminnan kehittämistä.

**Kansainvälinen toiminta ja liikkuvuus** sisältää koulun hankkeet, joissa liikutaan yli valtiorajojen. Liikkuvuuksia sisältävissä hankkeissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan resurssiviisas matkustaminen.

### **Kansainvälisyys kasvun ja oppimisen palveluissa**

Kaupunkistrategian mukaisesti kasvun ja oppimisen palveluissa painotetaan myös kansainvälisyyttä. Kulttuurinen osaaminen ja vuorovaikutus ovat olennaisia taitoja globaalikansalaiseksi kasvamisessa. Kansainvälisyys monipuolistaa lapsen, nuoren ja nuoren aikuisen kokemusmaailmaa, avartaa maailmankuvaa ja vahvistaa valmiuksia toimia eettisesti ja kestävästi globalisoituneessa maailmassa. Kansainvälisyysosaamista tuetaan tavoitteellisesti kaikilla ikätasoilla sekä kaikissa laaja-alaisen osaamisen mahdollistavissa oppimisen tilanteissa. Kansainvälistymistä pyritään toteuttamaan myös mahdollisimman resurssiviisaasti, esimerkiksi kotikansainvälisin keinoin hyödyntämällä kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisia toimintaympäristöjä.

## **6.2 Resurssiviisuus**

Ympäristövahtiin on kirjattu Jyväskylän kaupungin kestävän kehityksen tavoitteet, toimenpiteet ja tehtävät. Päiväkotikoulujen yksikkötasoisien suunnitelman taulukkoon kirjataan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen vastualueen toimenpiteistä (83, 137, 138 ja 139) johdetut tehtävät sekä niiden aikataulut, seuranta ja vastuuhenkilöt. Suunnitelmat laaditaan syyslukukauden aikana.

[Ympäristövahti \(jyvaskyla.fi\)](http://ymparistovahti.jyvaskyla.fi)

Koulun tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aikataulu / vastuuhenkilö(t)
Koululla on käytössä erillinen ympäristösuunnitelma	Kyllä

Yksikön jätteiden lajittelu on organisoitu	Kyllä
Koululla on käytössä ympäristökasvatuksen vuosikello	Ei
Ympäristövastaava osallistuu koulujen ympäristövastaavien verkoston toimintaan	Kyllä
Luontoa hyödynnetään oppimisympäristönä eri oppiaineissa	Kyllä
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoon syyskuussa Kylän Kattauksen kanssa	Kyllä

Lisäksi koulu voi kirjata perusopetuksen ympäristötavoitteista johdettuja muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä lukuun 7.4.

Päiväkodin tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aikataulu / vastuhenkilö(t)
Yksikön jätteiden lajittelu on organisoitu	Kyllä
Yksiköllä on käytössä ympäristökasvatuksen vuosikello	Ei
Ympäristövastaava osallistuu päiväkotien ympäristövastaavien verkoston toimintaan	Kyllä
Henkilöstö osallistuu Liikenneturvan järjestämään koulutuksen.	Kyllä
Osallistutaan hävikkiseurantaviikkoihin	Kyllä

Arviointi:

### Resurssiviisaus yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa varmistetaan vuosittain lapsille ja nuorille järjestettävän kiertotalousneuvonnan toteutuminen yhteisen vuosikellon avulla. Vuosikelloon kirjataan säännölliset toimenpiteet ja tehtävät yhteistyössä ympäristöyhdysheiköiden verkoston kanssa. Jokaisesta yksiköstä tulee löytyä ympäristöyhdysheikö sekä ympäristösuunnitelma osana lukuvuosisuunnitelmaa. Vuosikelloon kirjataan säännölliset ympäristökasvatukseen liittyvät tehtävät.

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kannustetaan lapsia, nuoria ja perheitä liikku- maan fiksusti lihasvoimaa ja julkisia hyödyntäen. Lisäksi järjestetään säännöllisesti kam- panjoita ja tapahtumia fiksun liikkumisen esiin nostamiseksi.

Palveluissa järjestään osana ruokahävikkiviikkoja ja normaalia arkea kasvatuksellista toi- mintaa vastuullisen ja ekologisen ruokakäyttäytymisen vahvistamiseksi ja ruokahävikin vä- hentämiseksi.

### Resurssiviisaus Kasvun ja oppimisen palveluissa

Kasvun ja oppimisen tavoitteena on kasvattaa resurssiviisaita, kestäväään tulevaisuuteen katsovia ihmisiä. Tähän päästään tehostamalla nuorisopalveluiden, koulujen ja päiväkotien

kestävän kehityksen kasvatusta osana opetus- ja kasvatustyötä, samalla parantaen kaupunkiympäristön tilaa sekä pienentäen ympäristöön kohdistuvien toimien kuormitusta. Pitkän aikavälin ympäristötavoitteiden asettaminen ja toimenpiteiden vuosittainen päivittäminen ovat toimenpiteistä tärkeimpiä. Toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioidaan Resurssivii-  
sas Jyväskylä 2040 ohjelmanpäivityksen yhteydessä ja seurannassa.

### 6.3 Liikunnallinen elämäntapa

Päiväkotikouluissa tulee edistää lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa. Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan kannustavaa ohjausta toteutetaan suunnitelmallisesti.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Toteutuuko (kyllä/ei) / käytännön toteutus / aika- taulu / vastuhenkilö(t)
Koulu täyttää vuosittaisen Liikkuva koulu/varhaiskasvatus -nykytilanarvioinnin	Kyllä/ vastuhenkilö Liikkuva koulu -vastuhenkilöt
Koululla on Liikkuvaksi tai muuta oppilaiden vertaisliikuttajatoimintaa	Kyllä/ Välitunneilla
Liikunta- ja luontotoiminta näkyä arjessa	Päiväkotikoulun luokat ja lapsiryhmät retkeilevät säännöllisesti ympäri vuoden lähiluonnossa. Pururata, laavu ja metsä ovat heti portin ulkopuolella saavutettavissa.  Siirtymätilanteet, ulkoilut, jumppasali, ryhmätiloissa liikuminen, sporttivartit ulkoilujen aikana.
Otetaan liikkuminen ja motorikkataidot (eskarin/taaperon arki) esille vasukeskustelussa ja muissa huoltajien kohtaamisissa.	Kyllä/ Keskustellaan, enemmän niiden kanssa, joilla on näissä taidoissa haasteita.
Kaikilla oppilailla on mahdollisuus osallistua vähintään yhteen liikuntaharrastukseen koulupäivän yhteydessä	Kyllä
Koulussa on pitkät välitunnit (25-30min)	Kyllä / 2krt päivässä
Koulussa on liikunnallisia välitunteja	Kyllä
Move mittaustuloksia käsitellään koulussa; henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien kanssa	Ei tehdä.
Ohjeistetaan opettajia, miten tarvittaessa ohjata perhe liikunta-neuvontaan.	Kyllä
Liikkuvaan ja terveelliseen elämäntapaan liittyvistä asioista viestitään koteihin aktiivisesti	Kyllä, päiväkodissa kiertää hyvinvointikassit toimintakauden ajan.

Osallistutaan liikunnallista elämäntapaa tukeviin tapahtumiin ja teemapäiviin	BeActive-viikko, Unelmien liikuntapäivä, koulun omat tapahtumat, hiihtokisat, eskarifutis, eskariuinnit, turnauspäivät
---	--

Arviointi:

Lukuvuoden aikana järjestetään myös muita koulun henkilökunnan ja lasten yhteisiä tilaisuuksia ja tapahtumia. Näiden aika, paikka ja sisältö määritellään erikseen ennen tilaisuutta/tapahtumaa. Huoltajia tiedotetaan näistä tarkemmin erikseen.

### Liikunnallinen elämäntapa yhteisissä palveluissa

Jyväskylä on mukana valtakunnallisessa Liikkuva varhaiskasvatus -ohjelmassa. Ohjelmassa innostetaan ja tuetaan perheitä ja lapsia löytämään liikunnan ilo ja tätä kautta varmistaa liikunnallisen elämäntavan jatkuminen varhaiskasvatuksesta perusopetukseen. Tavoitteena on taata kaikille yhtäläiset mahdollisuudet liikkumiseen ja jokaiselle lapselle kokemus liikkumisen riemusta

Kaikki Jyväskylän perusopetuksen koulut ovat Liikkuvia kouluja. Liikkuva koulu -ohjelma tukee toiminnallista opetusta, välituntiliikuntaa ja koulumatkaliikuntaa. Liikkuva koulu on osa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja kokonaisuutta, jota työstetään yhteistyössä eri palvelualueiden kanssa. Lisäksi yhteisissä palveluissa on käytössä hyvinvoinnin vuosikello, jonka tarkoituksena on vahvistaa sekä lasten että henkilökunnan kokonaisvaltaista hyvinvointia. Yksi hyvinvoinnin teemoista on liikunta. Kouluja kannustetaan hakemaan mukaan myös Fiksusti kouluun -ohjelmaan.

### Liikunnallinen elämäntapa kasvun ja oppimisen palveluissa

Lasten ja nuorten kasvattaminen liikunnalliseen elämäntapaan on Liikuntapääkaupunki-strategiakärjen mukainen erityistavoite kaupungin palveluissa. Kaupunkistrategiaan ja hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattu lupaus edistää lasten ja nuorten liikkumista päiväko-deissa, kouluissa ja vapaa-ajalla. Näin toimimalla vahvistetaan yhteisöllisyyttä, tuetaan liikunta- ja harrastustoimintaa sekä vähennetään yksinäisyyttä. Lasten ja nuorten liikkumisen edistämisen toimenpiteet on kirjattu Jyväskylän kaupungin poikkihallinnolliseen liikkumissuunnitelmaan.

## 6.4 Kulttuuri

Päiväkotikoulun oman kulttuuritoiminnan kehittäminen

Tavoite	Toimenpiteet
<ul style="list-style-type: none"> <li>Koko päiväkotikoulun yhteiset tapahtumat</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Järjestetään kaksi kertaa toimintavuoden aikana koko päiväkotikoululle vuodenaikojen mukaiset musiikkihetket salissa. Toisen kulttuurihetken järjestää koulun puoli ja toisen päiväkodin puoli. Päiväkotikoti järjestää syksyllä, koulu keväällä. (31.10.25)</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>Jokaisessa päiväkotisiivessä järjestetään lisäksi yhteisiä tapahtumia ryhmän suunnitelmien mukaisesti: hämärähyssyt, pikkujoulut, kevätkarkelot yms.</li> </ul>
Arviointi:	

## Kulttuuri yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksen opetussuunnitelman mukaan hyödynnetään Jyväskylän kaupungin ja yhteistyökumppaneiden tarjoamia palveluja, joita ovat mm. koulut, kirjastot, museot ja Kulttuuriaitta. Kulttuuripalvelut tuottavat kaikille kaupungin päiväkodeille joka vuosi taidesitykset sekä vuorovuosin päivähoitoalueilla kiertävän monitaiteisen taidepajaohjelman. Kulttuuriohjelman suunnittelussa huomioidaan eri ikäiset lapset. Tavoitteena on taiteen ja kulttuurin keinoin tuottaa positiivisia elämyksiä ja siten tukea lapsen hyvinvointia, itseilmaisua ja hyvää kasvua.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/varhaiskasvatuksen-kulttuuriohjelma>

Perusasteen opetussuunnitelmassa korostetaan erilaisten taitojen oppimista, joita vaihtuvat sisällöt tukevat. Yli oppiainerajat ylittävää monialaista oppimista suunnitellaan yhdessä myös koulun ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Yksi näistä on Kulttuuripalvelujen kanssa yhteistyössä laadittu ja toteutettava kulttuuriopetussuunnitelma Kompassi. Kompassi tavoittaa vuosittain kaikki 0.–9. luokkien oppilaat. Toteutuksesta vastaavat yhteistyössä perusopetus- ja kulttuuripalvelut, kaikki kaupungin taidelaitokset ja joukko muita taiteen ammattilaisia. Kompassi turvaa tasapuolisen kulttuuriopetuksen koko peruskoulun ajan ja siten toteuttaa osaltaan opetussuunnitelman tavoitteita. Kompassi sisältää vuosittaiset kulttuuriretket, esitykset ja taidepajaohjelman, tekee kulttuurikasvatuksesta tavoitteellista ja jäsentynyttä, tukee uusien oppimisympäristöjen löytymistä sekä koulun ja kulttuurin välistä yhteistyötä. Kompassi huomioi myös erityisryhmät.

<https://www.jyvaskyla.fi/kulttuuriaitta/varhaiskasvatus-ja-koulut/kompassi>

<https://peda.net/jyvaskyla/kulttuuriopskompassi>

## Kulttuuri kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupungin kulttuuripalvelut tuottaa lapsille, nuorille ja perheille runsaasti laadukkaita kulttuuripalveluita: tapahtumia ja esityksiä (Lasten Lysti- tapahtumavuosi, Lysti-Kylä-festivaali) sekä kokonaissuunnitelmiin perustuvien Kompassin, Kulttuurineuvolan ja varhaiskasvatuksen kulttuuritarjonnan.

Kulttuuripalvelut koordinoi seudullista lasten- ja nuorten kulttuurin yhteistyöverkosto Kulttuuriaittaa. Kulttuuriaittaa on yksi Suomen lastenkulttuurikeskusten liiton perustajajäsenistä.

## 6.5 Elinvoima

Päiväkotikoulu tarjoaa vahvat elämisen ja opiskelun perustaidot. Opetuksessa korostetaan yhteisöllisyyttä ja joustavuutta, siksi opetusta annetaan erilaisissa pienryhmissä. Päiväkotikoulussa rohkaistaan lapsia pohtimaan, ihmettelemään ja oivaltamaan asioita itse ja yhdessä toisten kanssa. Lapset auttavat meitä kasvattajia oppimaan uutta!

Lapset osallistuvat aktiivisina jäseninä päivittäisen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin yhdessä kasvattajiemme kanssa yli ikärajojen. Järjestämme lasten kanssa toimintavuoden aikana muun muassa lasten kokouksia ja erilaisia äänestyksiä arjen asioista.

### Elinvoima yhteisissä palveluissa

Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa kaupunkistrategian mukaista elinvoiman rakentumista tukee vahvojen perustaitojen oppimisen lisäksi laaja-alaisen osaamisen tavoitteet. Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet kulkevat jatkumona varhaiskasvatussuunnitelman perusteista esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaja-alainen osaaminen koostuu seitsemästä osa-alueesta: 1) Ajattelu ja oppiminen, 2) Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, 3) Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, 4) Monilukutaito, 5) Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen, 6) Työelämätaidot ja yrittäjäyys ja 7) Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen.

Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla. Siihen, miten oppilaat käyttävät tietojaan ja taitojaan, vaikuttavat oppilaiden omaksumat arvot ja asenteet sekä tahto toimia.

Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista. Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

### Elinvoima kasvun ja oppimisen palveluissa

Jyväskylän kaupunkistrategian mukaisesti elinvoima rakentuu muun muassa työllisyyden vahvistamisesta, kasvavista yrityksistä, houkuttelevista työpaikoista sekä yritysten ja korkeakoulujen kanssa toteutettavista tutkimus- ja kehitysinvestoinneista. Kasvun ja oppimisen palveluissa voimme tukea tätä strategista tavoitetta edistämällä lasten ja nuorten hyvää kasvua ja oppimista, innovatiivisuutta, yritteliäisyyttä ja valmiuksia kohdata tulevan työelämän moninaiset tarpeet.

## 7 Suunnitelmat

### 7.1 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986  
Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325

Päiväkotikoulut ovat velvollisia edistämään ja seuraamaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista omassa yksikössään. Seurannan perusteella löydetty kehittämistoimenpiteet lukuvuodelle 2025–2026:

Kehitettävä teema ja tavoite	Kehittämistoimenpiteet	Aikataulu, vastuhenkilö, milloin arvioidaan
Opetushallituksen katsomuskasvatustamateriaaliin tutustuminen ja soveltaminen arjessa.	Materiaalit jaetaan kaikille tutustuttavaksi ja lokakuussa järjestetään peda-kahvila, jossa käydään yhteistä keskustelua ja tehdään tarvittaessa tarkempia linjauksia toimintatapoihin. (Katri Mannisen materiaalit)	Arvioidaan tiimeittäin keväällä 2026 pesun arviointikeskusteluissa, kuinka uusi ohjeistus on vaikuttanut henkilöstön katsomuskasvatusosamiseen.
Rohkaisemme perheitä kertomaan heille tärkeistä asioista. Rakennamme yhteisöllisyyttä sensitiivisesti kaikkia perheitä osallistaen, ilman erilaisuuden alleviivaamista.	Aloituskustelussa käytetään tasa-arvo- ja tiimin suunnittelemaa tukikysymyksiä perheen kieleen, kulttuuriin ja katsomukseen liittyen.	Vastaukset kirjataan yksilöllisen suunnitelman kohtaan 3.3. Arvioidaan keväällä 2026 työllä kysymysten vaikuttavuutta ja tehdään tarvittavia muutoksia kysymyksiin.

Arviointi:

### 7.2 Opiskeluhoitosuunnitelma

Yksikkökohtainen opiskeluhoitosuunnitelma tallennetaan koulun kotisivulle (julkinen) sekä päiväkotikoulun verkkosivuille.

<https://peda.net/jyvaskyla/kangasvuoren-paivakoti-koulu/oppiminen/koulutyontukeminen?session-tdid=8f9bc1fe-7dcc-4eab-9358-a889f474e9c9>

## 7.3 Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma

### TOIMINTAKULTTUURIN JA OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMINEN

Toimintakulttuurin kehittämisen lähtökohtana on inklusiivinen esiopetus, jossa kukin lapsi voi toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään sekä yhteisön jäsenenä. Hyvä toimintakulttuuri edistää oppimista ja hyvinvointia esiopetusyhteisössä. Esiopetuksen toimintakulttuuri on kokonaisuus, joka rakentuu muun muassa

- Arvoista, periaatteista ja oppimiskäsityksestä
- Työtä ohjaavien normien ja tavoitteiden tulkinnasta
- Oppimisympäristöistä, työtavoista ja pedagogisista käytännöistä, mukaan lukien oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt
- Yhteistyöstä ja sen eri muodoista
- Vuorovaikutuksesta ja ilmapiiristä
- Henkilöstön osaamisesta, ammatillisuudesta ja kehittämisotteesta
- Johtamisrakenteista ja käytännöistä
- Toiminnan organisoinnista, suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista.

Kehittämisen kohde	Tavoite
Toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen kehittäminen	<p>Tavoite: Leikkiympäristöjen kehittäminen</p> <p>Toimenpiteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Kuullaan lasten mielipiteitä ja havainnoidaan heidän kiinnostuksenkohteita leikkiympäristöjen suunnittelussa.</li> <li>• Luodaan leikkiin innostavia ympäristöjä eri teemojen ympärille lasten tarpeiden ja kiinnostuksen kohteiden mukaisesti.</li> </ul>

**Arviointi:** Tiimipalaverissa toimintavuoden aikana, arviointia tehdään myös lasten kanssa yhdessä.

### OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUKI

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt ovat osa kaikkea esiopetuksen toimintaa. Opetuksen käytännön toteutuksessa huomioidaan lasten erilaiset edellytykset oppia. Oppimisen edellytyksiä tukevilla opetusjärjestelyillä tarkoitetaan mm. seuraavia asioita:

OPPIMISEN EDELLYTYKSIÄ TUKEVAT OPETUSJÄRJESTELYT	
PEDAGOGISET JÄRJESTELYT MM.	
Apuvälineet	Tarvittavat ryhmäkohtaiset apuvälineet
Toiminnan eriyttäminen	Joustavissa pienemmissä ryhmissä ryhmän lasten tarpeiden mukaisesti
Kielitietoinen opetus	Tuetaan kaikkien lasten kielellistä kehitystä, on osa kaikkea toimintaa esiopetuksessa
Työtavat ja oppimisympäristöt	Yhtenäiset ja johdonmukaiset työtavat. Muunnellaan siten, että lasten oikeus oppia ja toimia osana vertaisryhmää toteutuvat lapsen edun mukaisesti.
Vuorovaikutus- ja kommunikointitavat	Esimerkiksi puhetta tukevat ja korvaavat kommunikointimenetelmät (kuvat, viittomat jne.)
Päivittäiset ja muut säännöllisesti toistuvat toiminnot	Selkeä ja ennakoitava päivärytmi
RAKENTEELLISET JÄRJESTELYT (mahdollistavat pedagogisten järjestelyjen toteuttamisen ryhmässä)	
Opetusryhmien muodostaminen	Muodostetaan joustavasti tukemaan jokaisen lapsen oppimista ja esiopetukseen osallistumista
Tilojen esteettömyys	Tarpeenmukaiset järjestelyt
Henkilöstörakenne	Mitoituksen mukaisesti ja/tai rakenteeseen liittyvät ratkaisut ja ryhmäkohtaiset avustajat
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen	Täydennyskoulutus sekä ryhmien tarpeiden mukainen, ennalta suunniteltu veon antama konsultaatio

Lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tueksi. Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä.

RYHMÄKOHTAISET TUKIMUODOT	
<b>Yleinen tukiopetus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ suunnitellaan lapsiryhmälle ja toteutetaan ryhmässä esiopetusaikana (ei yksilöllä tai kahden kesken lapsen kanssa)</li> <li>▪ tavoitteena lasten oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukeminen</li> <li>▪ kohdentuu ensisijaisesti oppimiskokonaisuuksiin</li> <li>▪ ryhmän toiminnan eriyttämistä</li> <li>▪ annetaan joustavissa pienemmissä ryhmissä</li> <li>▪ voidaan antaa ennakoivasti ja vastata myös lasten sairaspöissaoloista johtuviin lyhytaikaisiin tuen tarpeisiin</li> <li>▪ antaa ensisijaisesti esiopetusryhmästä vastuussa oleva opettaja, voi antaa myös muu opettaja samanaikais- tai yhteisopetuksena</li> <li>▪ opettajien yhteistyö yleisen tukiopetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja sen vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää</li> </ul>
<b>Opetuskielen tukiopetus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ tavoitteena lasten opetuskielen taidon vahvistaminen, kuten esimerkiksi käsitteiden ymmärtämistä</li> <li>▪ suunnitellaan lapsiryhmälle ja toteutetaan ryhmässä esiopetusaikana</li> <li>▪ järjestetään siten, että mahdollisimman moni lapsi voi hyötyä</li> <li>▪ annetaan osana esiopetuksen opetusta niin usein, kun on tarpeen</li> <li>▪ suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan kielitietoisien ja suomi/ruotsi toisena kielenä -opetuksen näkökulmat</li> <li>▪ antaa ensisijaisesti esiopetusryhmästä vastuussa oleva opettaja, voi antaa myös muu opettaja samanaikais- tai yhteisopetuksena</li> <li>▪ opettajien yhteistyö yleisen tukiopetuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja sen vaikuttavuuden arvioinnissa on tärkeää</li> </ul>
<b>Erityisopettajan antama tukiopetus muun opetuksen yhteydessä</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ erityispedagogiseen osaamiseen perustuvaa opetusta</li> <li>▪ kohdennetaan sellaisiin koko ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin ja vaikeuksiin, joihin voidaan vaikuttaa erityisopettajan samanaikais- tai yhteisopetuksena tarjotulla tuella ja opetuksella</li> <li>▪ toteutetaan koko esiopetusryhmän kanssa, mutta se mahdollistaa opetuksen myös pienemmille lapsiryhmille</li> <li>▪ ryhmien koko perustuu havaittuun tarpeeseen ja ryhmiä muodostetaan joustavasti</li> <li>▪ erityisopettaja voi antaa myös konsultaatiota, joka kohdentuu ryhmässä toimivalle opettajalle ja muulle henkilöstölle</li> </ul>

Tuen muoto	Kuvaus toimipaikan ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista
Yleinen tukiopetus	Tukiopetuksen suunnittelussa hyödynnetään Eskarin arki- materiaalia ja esiopetuksen vuosikelloa. Mänty-siivessä panostetaan kokopäiväpedagogiikkaan. Tukiopetusta annetaan koko ryhmälle tai joustavasti kootuissa pienryhmissä. Arviointi: Tukiopetuksen toteutumista arvioidaan tiimipalavereissa viikoittain.
Opetuskielen tukiopetus	Tukiopetuksen suunnittelussa hyödynnetään Eskarin arki- materiaalia. Esiopetusryhmissä vahvistetaan kielitietoista oppimisympäristöä lisäämällä havainnollistamismateriaaleja konkretisoimaan oppimiskokonaisuuksissa käytettäviä käsitteitä. Esiopetusryhmissä harjoitellaan aktiivisesti erilaisia käsitteitä koko ryhmän kanssa. Roihusen arki- materiaalia hyödynnetään kaikissa ryhmissä. Ryhmässä on useita S2-opetuksen pienryhmiä. Arviointi: Opetuskielen tukiopetuksen toteutumista ja henkilöstön työnjakoa arvioidaan tiimipalavereissa viikoittain.
Erityisopettajan antama tukiopetus muun opetuksen yhteydessä	Veo osallistuu esiopetusryhmien tiimipalavereihin ja tarvittaessa opettajien sak-ajoille. Veo konsultoi, suunnittelee, toteuttaa ja arvioi ryhmäkohtaisia ja/tai lapsikohtaisia tukitoimia yhdessä ryhmän henkilökunnan kanssa. Veo:n lukujärjestys on Pesussa.

Lapsella on oikeus lapsikohtaisiin tukitoimiin, jos hänellä on oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä ja ryhmäkohtaisista tukimuodoista huolimatta vaikeuksia oppimisessa ja esiopetukseen osallistumisessa.

LAPSIKOHTAISET TUKITOIMET	
<b>Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ opetuksen suunnittelun lähtökohtana lapsen yksilölliset tarpeet</li> <li>▪ säännöllistä ja pitkäkestoista, esimerkiksi lukukauden tai lukuvuoden pituinen jakso</li> <li>▪ pienryhmällä tarkoitetaan esiopetusryhmää, joka on muodostettu lapsikohtaisen tuen toteuttamiseksi ja erityisopettajan antaman opetuksen mahdollistamiseksi</li> <li>▪ opetusta voidaan toteuttaa myös yksilöopetuksena, jos se on lapsen tuen tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaista</li> </ul>
<b>Erityisopettajan opetus pienryhmässä</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ toteutetaan kokoaikaisesti</li> <li>▪ pienryhmä voi olla erityisryhmä tai pienennetty esiopetusryhmä, johon lapsi osallistuu esiopetuksen ajan</li> <li>▪ sellaisen opettajan antamaa opetusta, jolla on erityisopettajan kelpoisuus</li> </ul>
<b>Tulkittamispalvelut</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ viittomakielellä tai muilla kommunikaatiomenetelmillä annettavat tulkittamispalvelut</li> <li>○ oikeus lapsilla, joilla on kuulovamma, kuulonäkövamma tai puhevamma, ja jotka tarvitsevat palvelua esiopetukseen osallistumiseksi</li> <li>○ järjestetään lapsen tarpeiden mukaan</li> </ul>
<b>Avustajapalvelut</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ annetaan tilanteissa, jossa muut oppimista ja osallistumista tukevat järjestelyt ja ryhmäkohtainen avustava henkilöstöresurssi eivät tue lapsen yhdenvertaista osallistumista esiopetukseen</li> <li>○ lapsikohtainen avustaja tukee lapsen osallistumista ryhmän toimintaan yhdessä ryhmän muun henkilöstön kanssa</li> <li>○ avustaja voi esiopetustoiminnan aikana auttaa myös muita lapsia, jotta esiopetuksen opettaja voi opettaa lasta hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden</li> </ul>
<b>Apuvälineet</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>○ tarkoitetaan esiopetukseen osallistumisen edellyttämiä apuvälineitä, joiden avulla tuetaan lapsen mahdollisuuksia oppia ja toimia esiopetusryhmässä opetukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti</li> <li>○ opetuksen osallistumisen edellyttämät apuvälineet järjestetään lapsen tarpeiden mukaan hänen käyttöönsä ryhmä- ja henkilökohtaisesti</li> <li>○ apuvälineet ovat osa opetusvälineitä</li> </ul>

Tuen suunnittelun osa-alue	Kuvaus oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen järjestämisen kokonaisuudesta esiopetusryhmässä/ryhmissä
Rakenteet	Mänty siivessä on neljä viskari-eskariryhmää. Ryhmät toimivat omina ryhminään ja jakautuvat toiminnan aikana kahteen pienryhmään. Kahden viskari-eskariryhmän lapsia jaetaan leikki- ja toimintaryhmiin huomioiden heidän kaverisuhteensa, taitotasonsa sekä kiinnostuksen kohteet myös yli ryhmärajojen. Eskarit toimivat

	<p>koululaisten kanssa aamupäiväpajoissa 1krt/vk hyvinvoinnin vuosikellon teemojen mukaisesti syyslukukauden aikana, kevätlukukaudella painottuu matemaattiset valmiudet tasoryhmissä.</p> <p>Siivessä työskentelee työpareina varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Työpariryhmiä on kolme. Yhden ryhmän henkilöstörakenne muodostuu kahdesta varhaiskasvatuksen opettajasta ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajasta. Jokaisessa ryhmässä työskentelee joko kasvun ja oppimisen ohjaaja tai -lastenhoitaja.</p>
Toimintatavat	<p>Ryhmässä työskentelee varhaiskasvatuksen erityisopettaja samanaikaisopettajana sekä yksilöllisten tarpeiden mukaan sovitussa pienryhmissä päivittäin. Laaja-alainen erityisopettaja antaa pienryhmäopetusta syyslomasta kevätlukukauden loppuun saakka yksilöllisten tarpeiden mukaan.</p>
Työn- ja vastuunjako	<p>Veo antaa konsultaatiota ryhmien tiimipalavereissa sekä opettajien sak-ajalla tarpeiden mukaan. Ryhmäkohtaiselle avustamiselle on suunnitelma siitä, miten lasten tuki toteutetaan ryhmätasolla. Suunnitelmaan on kirjattu, miten ryhmien tarpeiden mukainen, ennalta suunniteltu veon antama konsultaatio toteutetaan sekä miten ryhmäkohtaisen avustajan työ kohdentuu esiopetusryhmissä.</p>
Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö	<p>Kangasvuoren päiväkotikoulussa työskentelee kerran viikossa opiskeluhuollosta koulupsykologi ja koulukuraattori. Tarvittaessa heidän palvelujaan voidaan käyttää esiopetuksessa. Hyvinvoinnin palvelut ovat asiakkaiden käytössä ja niihin ohjautumisessa auttaa varhaiskasvatuksen erityisopettaja.</p> <p>Työyhteisössä työskentelee lisäksi kasvatusohjaaja ja hänelle on ohjautunut tietyt perheet asiakkaiksi.</p>
Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö	<p>Vanhemmat kutsutaan yhteiseen keskusteluun suunnittelemaan lapsen tukitoimia. Vanhempien mielipiteet kuullaan ja ne kirjataan lapsen suunnitelmaan.</p>

## 7.4 Ympäristösuunnitelma

Luku 6.2. toimii koulun ympäristösuunnitelmana. Jos yksikössä halutaan kirjata perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen ympäristötavoitteista johdettuja tai muita yksikkökohtaisia tavoitteita ja toimenpiteitä, niin ne kirjataan tähän.

Tavoite/päämäärä	Toimenpiteet	Vastuut, aikataulu
	Ei kehittämistavoitetta tälle toimintavuodelle.	

Arviointi:

## 7.5 Muut suunnitelmat

Päivitettävä suunnitelma	Päivitetty
Pelastussuunnitelman yleinen osa	19.08.2025
Pelastussuunnitelman toimintakortit	19.08.2025
Kriisisuunnitelma	19.08.2025
Yksikkökohtainen lääkehoitosuunnitelma	Päivitetään läpi toimintakauden